

Циљ је јасан – потребно је што пре вакцинисати што већи број људи, сагласни су стручњаци.

Међутим, на путу до његовог остварења стоји неколико препрека – од недовољне доступности вакцина, преко захтевне логистике која прати процес масовне имунизације до јаког антивакциналног покрета, оцењују саговорнице Данаса вирусолошкиња Ана Глигић и консултанткиња Светске здравствене организације за животну и радну средину и здравље Елизабет Пауновић.

– Да бисмо спречили вариолу веру да се прошири, ми смо за десетак дана вакцинисали 18 милиона људи. И тако смо у рекордном року од 15. фебруару до 15. априла елиминисали највећу послератну епидемију у Европи. Мора да се вакцинише што већи број одједном да бисмо направили заштитни зид и наставили нормално да живимо м наводи Ана Глигић.



Исто мишљење изнео је и вирусолог Миланко Шеклер, који је за РТС казао да ако би вакцинација трајала годину дана, онда „бисмо ушли у врзино коло“ јер би вирус поново почео да долази до оних људи код којих је имунитет нестао.

Ана Глигић зато упозорава да ако узмемо да имунитет траје неколико месеци, након што

прође тај период, особа не остаје потпуно без заштите али се може разболети.

– Нећете стићи до респиратора али ће се пунити болнице, каже Глигић поручујући да грађани треба да приме ону вакцину која је тренутно доступна што пре јер „све вакцине пружају заштиту само је питање колико дуго она траје“.

Анализа Блумберга, која прати стопу вакцинације и број до сада обезбеђених доза вакцина, показује да је до сада у свету дато више од 54, 3 милиона доза у 51 држави, а да су најдаље одмакли Израел са 32, 5 вакцинисаних на 100 становника (до 20. јануара), и Уједињени Арапски Емирати са 20,1 вакцинисаних на 100 (19. јануар).

Србија је пак до 20. јануара, што је дан када је почела најављена масовна вакцинација, имала 0, 32 вакцинисаних на 100 особа, и ово је један од најмањих процената међу држава у којима је почело давање вакцина.

Чињеница да је тек један број држава започео вакцинацију и да се она не одвија синхронизовано по речима Ане Глигић може бити велика препрека у заустављању епидемије.

– Шта нама вреди чак и да успемо да вакцинишемо добар део становништва ако се то исто не деси и у околним земљама? Само ће се вирус поново прелити код нас, напомиње Глигић.

По њеном мишљењу један од највећих проблема тренутно је то што не може да се произведе довољан број вакцина.

– Ви више немате где ни да купите. Ми немамо своју производњу и купујемо по целом свету. И сада сви, не само ми, парцијално вакцинишу, каже Глигић али и додаје да верује да ће временом све лећи на своје место и да ће масовна имунизација у целом свету бити спроведена.

Претходно поменута анализа Блумберга такође показује да је досада продато 8, 4 милијарди доза вакцина, али оне нити су равномерно подељене међу земљама нити су све доступне у овом тренутку.

Како је велики број држава унапред правио договоре са потенцијалним произвођачима, десило се да су поједине земље склопиле уговоре за по три пута више доза него што им је потребно за имунизацију целокупног становништва (Канада, Велика Британија).

Према анализи Блумберга, Србија је склопила договор за 2,3 милиона доза што је довољно за имунизацију трећине становништва.

Елизабет Пауновић оцењује да је добро што је вакцинација почела и што је Србија набавила толики број вакцина, али и напомиње да постоје још два проблема која стоје на путу масовној имунизацији – оптерећеност здравственог система који је и даље окупиран збрињавањем ковид болесника и све јачи антивакцинални покрет.

– Неке земље у Европи, попут Немачке, у којима здравствени систем није толико преоптерећен, нормално изводе имунизацију. Међутим, у већини држава то није случај. Вакцинација не почиње на почетку пандемије већ у тренутку када је здравствени систем пренапрегнут већ годину дана. Због тога ми не можемо очекивати немогућем наводи саговорница Данаса, подсећајући да је имунизација и против других болести опала током 2020, што тек може показати озбиљне последице.

Као други фактор који носи посебну опасност Пауновић истиче „антивакцинални покрет који је потпуно подивљао“.

– Ширењем лажних информација улива се дилема код људи који нису информисани. Често се сетим мисли писца Исака Асимова, који је почетком 80-их дао дефиницију антиинтелектуализма, рекавши да он почива на претпоставци да је моја неистина из демократских разлога потпуно једнака као твоја истина. У тренутној ситуацији то је веома опасно јер угрожава људске животе, каже Пауновић и додаје да пандемија показала колико је важна међународна подршка и сарадња.

– Светска здравствена организација и друге међународне институције пружају своју помоћ. Не треба заборавити да је светски програм Ковакс, чији смо и ми део, направљен да би све земље равномерно у истом тренутку имале одређене количине вакцина. Јасно је да државе не могу бити препуштене саме себи, закључује Елизабет Пауновић.

Пратити употребу вакцина

Ана Глигић наводи да Србија има ту предност што користи вакцине које долазе од различитих произвођача. „Да сам у прилици, ја бих сада оформила тим који би пратио податке шта се дешава после вакцинације са сваком од вакцина. На основу таквих резултата знали бисмо шта је која вакцина дала и колико дуго траје имунитет“, каже Глигић.

Вакцинисано 3.000 Новосађана

Нови Сад – Другог дана вакцинације у Новом Саду на осам пунктова у Новосадском сајму до поднева вакцинисано је 600 Новосађана, а до краја дана биће цепљено око 1.500. Припремљено је 5.500 кинеских Синофарм вакцина. Претходног дана вакцинисано је нешто мање – 1.291 грађанин. Градоначелник Новог Сада Милош Вучевић је на твитер налогу навео да је циљ да се вакцинише више од 100.000 Новосађана. Масовна вакцинација спроводи се и у Суботици. Почео је да ради и други пункт и у њему је у првих неколико сати вакцину примило више од стотину грађана., а у плану је да кинеску вакцину до краја дана прими више од 400 Суботичана, углавном старијих који долазе по позиву е-управе. Р. Б.

И Албанци са Косова дошли по вакцину

Врање, Бујановац – Иако су грађани Врања првобитно били позвани да се за вакцинацију пријаве путем локалног броја телефона, током јучерашњег дана уследио је позив лекарских тимова да то могу да ураде и без пријаве. Вакцинацију која се одвија на више пунктова током надгледао је и градоначелник Врања Слободан Миленковић, са сарадницима задуженим за здравство. У Врању је на располагању било око 1.400 вакцина кинеског произвођача. Локални портали су пренели да су „нај ажурнији чланови СНС који су се одазвали вакцинацији по наводном налогу из партије“.

Испред Дома здравља у Бујановцу је било више аутобуса који су довели грађане са КиМ, Србе, али и Албанце који су „због недостатка вакцина на Косову“ из српских средина у Косовском Поморављу дошли на вакцинацију. Реч је о бројци од око три стотине грађана који су у редовима чекали на вакцинацију. Из Прешева је директор Дома здравља др Дритон Салиху обелоданио иницијативу Албанаца за градњу болнице у овом граду. Како је рекао, о овој иницијативи обавештен је председник и премијерка Србије. У општини Сурдулица вакцинисано је тек стотинак грађана, због чега је и председница општине Александра Поповић апеловала на грађане да се вакцинишу обилазећи пунктове на којима није било гужве. В. Ристић.

(Данас)